پایه: **دوازدهم دوره دوم متوسطه**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه: **۲**	مدت امتحان: **۸۰دقیقه**
سوالات امتحان شبه نهایی درس: **جامعه شناسی ۳**		تاریخ امتحان: **۱۴۰۲/ ۰۲ / ۱۳**	
نام و نام خانوادگی:		ساعت شروع : **۸ صبح**	

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

ردیف	پرسش ها (پاسخنامه دارد.)	
۱	**عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص نمایید.** الف: گاهی اعضای جهان اجتماعی برای حل تعارض‌های میان «دانش عمومی» و «دانش علمی» بخشی از ذخیره دانش را به نفع بخش دیگر رها می‌کنند. ب: زندگی اجتماعی انسان به دلیل این که ابعاد مختلف دارد، دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است. پ: نظام اجتماعی چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. ت: تاکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی موجب اخلاق گریزی در جامعه می‌شود.	۱
۲	**جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل نمایید.** الف: علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و ..... آن‌ها دارد. ب: جامعه شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس ..... می‌کنند. پ: نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و ..... را مهم ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند. ت: برای فهمیدن دلالت‌های کنش باید به زمینه ..... که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم. ث: برخی تفاوت‌ها مثل تفاوت در هوش ، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های ..... نامیده می‌شوند. ج: مدل رایج سیاست گذاری هویتی در دوره مدرن ..... بود.	۳
۳	**پاسخ صحیح را مشخص نمایید.** ۱-۳) هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول می‌باشد؟ – زندگی جاری انسان ها بدون آن میسر نیست. – با تلاش برای حل مشکلات زندگی شکل می‌گیرد. – یادگیری آن تا پایان عمر ادامه دارد. الف: ب– الف – ب ب: الف – الف – ب ج : ب – ب – الف د: الف – ب – الف ۲-۳) هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟ – تفاوت میان جوامع مختلف تفاوتی کمّی است. – باید نظم اجتماعی را بپذیریم. الف: جامعه یک پدیده طبیعی پیچیده است – نظم محصول کنش انسان‌ها است. ب: انسان‌ها می‌توانند جوامع گوناگونی پدید آورند – نظم اجتماعی بیرون از انسان‌ها است. ج: جامعه صرفاً یک پدیده طبیعی پیچیده است – نظم اجتماعی مستقل از انسان‌ها است. د: جامعه دستاورد انسان‌هاست – وجود نظم وابسته به انسان ها است. ۳-۳) به ترتیب کدام یک در رابطه با تقسیم بندی جوامع از نظر فارابی در مورد «مدینه ضاله» درست است و در مورد «مدینه جاهله» درست نیست؟ الف: نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله تحریف می‌گردند. – در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید. ب: با آن که مردم علوم عقلانی و وحیانی را می‌شناسند از آن‌ها بهره نمی‌گیرند.- علم ابزاری در این جوامع می‌تواند وجود داشته باشد. ج: در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. – علمی که از ارزش‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد. د: در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. – آرمان‌ها و ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، عقلانی معرفی می‌شوند. ۴-۳) هر عبارت نشانه کدام « مفهوم» است؟ – علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد. – واقعیت‌هایی که مشتمل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، مانند موضوع فلسفه را شناسایی می‌کند.	۲

دانش علمی	دانش عمومی
الف	ب

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

	- گروه و خانواده از دیدگاه علامه طباطبائی - ارزیابی آزادی را امکان پذیر می‌سازد. الف: عقل نظری – عقل نظری - علوم انسانی – عقل نظری ب: عقل عملی – عقل عملی – علوم اجتماعی – عقل نظری ج: عقل نظری – عقل عملی – اعتباریات – عقل نظری د: عقل عملی – عقل نظری – اعتباریات – عقل عملی	
۴	**به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.** ۴-۱) بر اساس ملاک دستیابی به سعادت، قدرت از چه جایگاهی برخوردار است؟ ۴-۲) نابرابری‌های طبیعی چه زمانی مورد توجه جامعه شناسان قرار می‌گیرند؟ ۴-۳) مهم ترین وظیفه جامعه در رویکرد عادلانه چیست؟ ۴-۴) اگر سیاست هویت به شکل افراطی اعمال شود چه پیامدی دارد؟ ۴-۵) چرا علوم ابزاری جز علوم نافع محسوب می‌شوند؟ ۴-۶) از نظر میرزای نائینی، مشروطه به چه معناست؟	۳
۵	**با توجه به شکل پاسخ دهید.** این رویکرد چه دیدگاهی نسبت به دانش عمومی دارد؟ 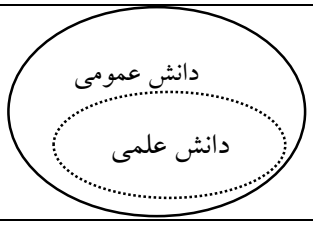	۱
۶	**با توجه به جدول پاسخ دهید.** منابع قدرت | ابزار اعمال قدرت | ارزش‌های اجتماعی شخصیت | تنبیهی | قدرت مالکیت | تشویقی | ثروت سازمان | اقناعی | دانش -چه رابطه‌ای میان منابع قدرت، ابزار اعمال قدرت و ارزش‌های اجتماعی وجود دارد؟	۱
۷	**جدول را کامل کنید.** جامعه شناسی | پوزیتیوسیتی | تفهمی - تفسیری | انتقادی عقل | ..... | تفسیری | ..... دانش | تبیینی | ..... | ..... و انتقادی	۱
	به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید.	
۸	جامعه شناسی تفسیری برای مطالعه علمی ارزش‌های سیاسی، با چه مشکلاتی روبه رو است؟	۱
۹	دیدگاه رویکرد اول (مدل لیبرالی) را نسبت به قشربندی با دیدگاه رویکرد دوم (مدل کمونیستی) مقایسه نمایید و تفاوت‌هایشان را بنویسید. (دو تفاوت)	۱
۱۰	از نظر جامعه شناسان انتقادی چه هنگام انتقاد از ساختارهای اجتماعی ناممکن می‌شود؟	۱
۱۱	هویت در دوره مدرن و پسامدرن چگونه تعریف می‌شود؟	۱
۱۲	به نظر شما علت شکل گیری نظریه‌های فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی تبار و نظریه آمریکایی بومی چیست؟	۱
۱۳	مهم ترین تفاوت رویکرد فارابی و ابن خلدون چیست؟ نظر خود را شرح دهید.	۱
۱۴	رویکرد فقه اسلامی به مسائل اجتماعی را شرح دهید.	۱
۱۵	تبیین در علوم اجتماعی جهان اسلام چه تفاوتی با علوم اجتماعی متجدد دارد؟	۱
جمع	**تلاش جادویی است که موفقیت را می سازد.**	۲۰

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

پاسخ نمونه سوالات ۲

کوثر شاه حسینی ۲۲۶۰۳۱۷۴۵۶

۱.الف. صحیح ب.صحیح پ.غلط ت.غلط

۲.الف.اصلاح ب.آشنایی زدایی پ.معناداری ت.فرهنگی ث.رتبه ای ج.همانند سازی

۱-۳)الف ۲-۳)ج ۳-۳)الف ۴-۳)د

۱-۴)بیشتر منفی(شر و بد)

۲-۴)در صورتی که تفاوتهای اسمی و نابرابری های طبیعی به نابرابری های اجتماعی منجر شوند

۳-۴) امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید

۴-۴) سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع میشود

۵-۴) نیازهای روزمرهٔ جامعهٔ اسلامی را برطرف میکنند

۶-۴) مشروط کردن حاکمان و حکومتی است که در چارچوب مقررات عادلانهٔ مجلس عمل کند.

۵. این دیدگاه در تقابل با رویکرد اول، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است انکار میکند و همه دانش ها را دانش حاصل از زندگی میداند. دانشها کشف و َ بازخوانی واقعیت نیستند، بلکه خلق و بازسازی آن هستند که انسان ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید میکنند. برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی اعتبار میداند و به عکس دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی میداند. در برخی از نحله های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می پاشد.

۶. منابع و عوامل قدرت، در واقع ظرف ها و قالب هایی هستند که ابزار سه گانه قدرت، درون آنها شکل میگیرند و اعمال می شود.

۷.ابزاری- تفسیری- انقادی

۸. جامعه شناسی تبیینی با منحصرکردن علم به علوم تجربی که صرفا موضوعات مادی و محسوس را مطالعه میکند، ارزشهای انسانی از جمله ارزشهای سیاسی را که تماما مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمیداند و ناگزیر با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آنها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آنها باز میماند.

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

۹. طرفداران قشربندی اجتماعی(مدل لیبرال) چنین میپندارند که نابرابری های اجتماعی نتیجه تفاوت ها یا نابرابری های طبیعی هستند، بنابراین عادلانه اند. آنان با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسانها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده میگیرند و تغییر در آن را چندان امکان پذیر نمیدانند .به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت میکنند.

اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند(مدل کمونیستی)، معتقدند که نابرابری های اجتماعی، ناشی از تفاوت ها و نابرابری های طبیعی نیست، بلکه نتیجهٔ روابط سلطه جویانه میان انسان هاست و باید با آن مبارزه کرد. اینان عدالت اقتصادی را مهم میدانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد و در نتیجه، نابرابری اجتماعی شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت.

۱۰. جامعه شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسانها ایجاد شده اند سازندگان خود را زیر سلطه درمی آورند. بی توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها، به معنای چشم پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آنهاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی را ناممکن میسازد و در نتیجه امکان کنترل آثار مخرب آنها از دست میرود.

۱۱. مدل رایج سیاستگذاری هویتی در دورهٔ مدرن، «همانندسازی» بود. همانندسازی به معنای پذیرش ارزش ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه های جامعه بود؛ به گونه ای که همه گروه ها همسان شوند.

در دورهٔ پسامدرن، همهٔ آنچه در دورهٔ مدرن پدید آمده بود ـ از جمله سیاست همانندسازی هویت ـ مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویتهای خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. در این دوره، تکثر، تنوع و حتی بی ثباتی و تغییرات مداوم هویتها، مطلوب و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن، نامطلوب پنداشته شد.

۱۲. هیچ فرهنگ و هویتی نمی پسندد که موضوع نظریه هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته اند. هر گروه، جامعه و فرهنگی می ِ خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران. پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی تبار، نظریه آمریکایی بومی و... در علوم اجتماعی امروز، نتیجه چنین مطالبه و درخواستی اند. این گرو هها میگویند آنچه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه ها، جوامع و فرهنگ ها میپرداخت، دانشی جهان ِ شمول نبود بلکه روایت آن چیزی بود که مردان ِ سفیدپوست اروپایی میپنداشتند و هویت زنان، رنگین پوستان و غیراروپاییان را نادیده میگرفت.

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

۱۳.رویکردهایی که در بررسی جامعه داشتند. رویکرد ابن خلدون، انتقادی نیست و جامعه شناسی او در مقایسه با جامعه شناسی فارابی محافظه کارانه است.

۱۴. فقه، مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین نمیکند اما دربارۀ چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعۀ اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می کند. جامعۀ اسلامی با استفاده از این شاخۀ علم اجتماعی خود، رفتارها و هنجارهای اجتماعی را ارزیابی و نقد می نماید و دربارۀ آنها داوری می کند.

۱۵. علوم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد، ولی تبیین های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمیشود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده میکند.

پایه: **دوازدهم دوره دوم متوسطه**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	تعداد صفحه:	مدت امتحان: ۸۰دقیقه
سئوالات امتحان شبه نهایی درس: **جامعه شناسی ۳**		تاریخ امتحان: **۱۴۰۲/ ۰۲/۱۳**	
نام و نام خانوادگی:		ساعت شروع : **۸ صبح**	

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

ردیف	پاسخنامه	نمره
۱	الف: (ص) ب: (ص) پ: (غ) ت: (غ) هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.	۱
۲	الف: اصلاح ب: آشنایی زدایی پ: معناداری ت: فرهنگی‌ای ث: رتبه‌ای ج: همانند سازی هر مورد ۰/۵ نمره دارد.	۳
۳	۱-۳)الف ۲-۳)ج ۳-۳) الف ۴-۳) د هر مورد ۰/۵ نمره دارد.	۲
۴	الف: قدرت را بیشتر منفی ارزش گذاری می‌کردند. (ص۵۴) ب: زمانی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شود. (ص۷۳) پ: یکسان کردن نقطه شروع رقابت (ص ۷۷) ت: سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود (ص۹۱) ث: رفع نیازهای روزمره(ص ۹۹) ج: مشروط کردن حاکمان به عمل در چارچوب مقررات عادلانه مجلس(ص ۱۱۳) هر مورد ۰/۵ نمره دارد.	۳
۵	دانش آموز باید نشان دهد که دانش عمومی پایه و اساس هر دانشی است. (ص ۸) هر جمله‌ای که اهمیت دانش عمومی را براساس رویکرد دوم برساند صحیح است. ۱ نمره دارد.	۱
۶	دانش آموز اگر بتواند همبستگی و ارتباط میان منابع، ابزار و ارزش‌ها را نشان دهد نمره را دریافت می‌کند. ۱ نمره دارد. فعالیت (ص ۶۳)	۱
۷	جامعه شناسی | یوزیتیوسیتی | تفهمی - تفسیری | انتقادی عقل | ابزاری | تفسیری | انتقادی دانش | تبیینی | تفسیری | تجویزی و انتقادی هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد.	۱
۸	دو مشکل هر کدام ۰/۵ مشکل نخست: سطح توصیف و عدم داوری و مقایسه خوب و بد مشکل دوم: تمرکز بر ذهنیت‌ها قادر به مطالعه وجوه واقعی خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آنها نیست. (ص۶۷)	۱
۹	رویکرد لیبرالی موافق قشر بندی – رویکرد لیبرالی هیچ جامعه‌ای بدون قشربندی نیست و همیشه بوده و طبیعی است – رویکرد دوم مخالف قشربندی است – رویکرد دوم و نابرابری‌ها نتیجه روابط سلطه جویانه است – قشربندی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم و تغییر آن به دست انسان‌هاست. – رویکرد دوم بر معایب قشربندی تأکید داشته و خواهان از میان برداشتن آن است. در حالی که رویکرد اول بر ضرورت قشربندی تاکید دارد. (اگر دانش آموز بتواند دو تفاوت میان دو دیدگاه را نشان دهد نمره کامل را می‌گیرد)	۱

mydars
اپلیکیشن آموزشی مای درس

	هر مورد ۰/۵ نمره دارد.	
۱۰	بی توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آنها به معنای چشم پوشی از آثار مخرب آنها (ص ۸۲)	۱
۱۱	در دوره مدرن از منظر دولت – ملت‌ها و توسط آن‌ها تعریف می‌شود (ص۸۷) در دوره پسامدرن از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آنها تعریف می‌شود. (ص ۹۰) هر مورد ۰/۵ نمره دارد.	۱
۱۲	هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند. هر گروهی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران (جمله بندی‌هایی با معانی فوق قابل قبول است) (ص ۹۴)	۱
۱۳	دانش آموز باید بتواند نشان دهد که رویکرد ابن خلدون نسبت به فارابی محافظه کارانه است. ابن خلدون با استفاده از روش تجربی در سطح تبیین مانده و عامل شکل گیری جوامع را نشان می‌دهد و سخنی از نقد و جامعه آرمانی و مدینه فاضله نیست. (جمله بندی‌هایی با معانی فوق قابل قبول است)	۱
۱۴	مسائل اجتماعی را توصیف و تبیین نمی کند. احکام و قواعد درباره چگونگی رفتارو ارزیابی و نقد و داوری رفتار (پاراگراف آخر ص۱۱۰ و ابتدای ۱۱۱) هر واژه کلیدی ۰/۲۵ دارد. با توجه به معنای مشابه« نقد و داوری » و « احکام و قواعد رفتار » دانش آموز به هرکدام اشاره کند نمره را دریافت می کند.	۱
۱۵	ص ۱۱۶ دو مورد ۱- علاوه بر ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین از منابع عقلانی وحیانی استفاده می کند. (۰/۵ نمره) سپس دانش آموز باید نشان دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام در سطح توصیف نمی ماند بعد از تبیین به دنبال برون رفت و رسیدن به وضعیت مطلوب است. (۰/۵ نمره) (ص ۱۱۶ دایره آبی دوم و آخر)	۱
جمع	تلاش جادویی است که موفقیت را می سازد.	۲۰